

مطالعه مقدماتی تنوع مورفولوژیکی سه گونه وحشی بادام در ایستگاه میانجنگل استان فارس

جوادی صابر، جوادی مظفری، جوادی، ظریفی، عیسی و صفایی، هما
موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر - بخش تحقیقات ژنتیک و ذخایر توارثی
مرکز تحقیقات کشاورزی استان فارس

منابع ژنتیکی تا زمانیکه موردشناسایی و ارزیابی قرار نگرفته اند، نمی توانند مورد استفاده اصلاح گران قرار گیرند. گونه های وحشی که از نظر خویشاوندی با گونه های زراعی قرابت دارند به صورت وسیع در اصلاح مقاومتها کاربرد دارند. متأسفانه خویشاوندان وحشی گونه های زراعی کمتر مورد مطالعه قرار گرفته اند. ایران یکی از مهمترین خاستگاههای گونه های بادام و از مهمترین تولید کنندگان آن می باشد. وجود شرایط متفاوت کلمایی در ایران منجر به تنوع ژنتیکی بالا در بادام شده است که برای برنامه های اصلاحی موفق ضروری است.

به منظور مطالعه خصوصیات مورفولوژیکی سه گونه بادام وحشی (*Amygdalus scoparia*، *Amygdalus elaeagnifolia* و *Amygdalus lycioides*) ۲۵ درخت از هر گونه به صورت تصادفی در ایستگاه میانجنگل انتخاب شدند. سپس میزان رشد شاخه سال جاری، تعداد برگ، طول و عرض برگ و وجود آنتوسیانین در این سه گونه ثبت شد. نتایج ما نشان داد که *Amygdalus scoparia* بالاترین میزان رشد را در مقایسه با دو گونه دیگر داشت و دو گونه *Amygdalus elaeagnifolia* و *Amygdalus lycioides* اختلاف معنی داری نداشتند. بیشترین و کمترین تعداد برگ به ترتیب در *Amygdalus lycioides* و *Amygdalus elaeagnifolia* مشاهده گردید. عرض و طول برگ در *Amygdalus lycioides* کمترین اندازه را داشت ولی بیشترین مقدار آنتوسیانین را دارا بود.

واژه های کلیدی: بادام، تنوع مورفولوژیکی، میانجنگل